మగని చెవిలో

అనసూయ

(మరిదిఉద్యోగముగురించి)

మీ తమ్ముడికి నూరురూపాయీల జీతంమీద మేష్టరుపని అయిందట గదూ! ఆహా! ఏమిఅదృష్టమండీ! మొన్న మొన్నను యింకా ప్యాసుఅయినట్లు తెలిసిందో లేదో అప్పుడే యెంతవేగం ఉద్యోగం దొరికిందండీ! అదృష్టంఅంటే అలాగుండాలి! ఎదుగూ బొదుగూ లేకుండా గొర్రెతోకలాగు ఉందిగదా మీప్లీడరుపని! వచ్చిననాడు ఎలాగున్నదో యివాళకూడా అలాగే ఉన్నది. పూర్వమునకూ ఇప్పటికీ భేదమేమిటంటే అప్పుడుయేమీదొరకలేదని అందరూ నమ్మేవారు, ఇప్పుడు మీఅమ్మావాళ్లూ మాత్రం నమ్మరు! అంతేగాని దొరకకపోవడమేమో నాడూనేడూ ఒక్కలాగేఉంది! నిజంగా ఆ మేష్టరు పనిలో ఏదో రామాకృష్ణా అని, ప్రొద్దున్నా సాయంకాలమూ, అనుకున్నా వంటపడుతుంది, ఫలము ఉంటుంది. పిల్లలతో పని, అమాయకులతో కాలక్షేపము; ఊళ్లుతిరగక్కరలేదు, నాయిళ్లని ఆశ్రయించనక్కర్లేదు, పట్నాయిళ్లను బ్రతిమాలనవసరము లేదు, కడుపులో చల్లకదలనక్కరలేకుండా నెమ్మదిగా పనిచేసుకొని పోవచ్చును. ఒక యేడాది పాఠాలు చెప్పిన తరువాత మరియింటిదగ్గర [illegible] అవుసరములేకుండా తడుముకోనక్కరలేకుండా చద్దన్నంతినడం బడికి వెళ్లిపోవడం తప్ప మరేమీ చికాకుకూడా ఉండదు. అదికాక పిల్లలకు చెప్పే పాఠాలు నిజమైనవీ న్యాయమైనవీ ప్రమాదములేనివీ, ఇహపరసాధకములైనవీ, చెప్పేవారికీ, చెప్పించుకున్నవారికీ కూడా శ్రేయస్కరమైనవీ అయిన సంగతులు, మీరు చెప్పేపాఠాలు అటువంటివి కావుగదా! ఒకకేసులో ఇద్దరు ప్లీడర్లవాదమూ న్యాయమై ఉంటుందా చెప్పండీ? ఇద్దరికీ నిజమైన కేసు ఉండదుగదా! కాని యిద్దరూ బడి పెట్టి పాఠాలు చెప్తారా చెప్పరా! చెప్పకపోతే కేసు పోతుందని బెదిరించి అబద్ధాలు చెప్పిస్తారా లేదా? మీరు చెప్పేవన్నీ అబద్ధాలేనా? అయ్యో! వెనుకా ముందూ ఆలోచనలేకుండా గుడ్డెద్దు జొన్నచేనులో బడ్డట్టు మీరెందుకు దిగేరండీ యీవృత్తిలోనికి! పోనీ! యేం! తండ్రి ప్లీడరని దిగేరా? అన్న ప్లీడరని దిగేరా? మామ ప్లీడరనిదిగేరా? ఈయిల్లు, యీబీరువాలు, యీపుస్తకాలు, యివన్నీపోతాయి, వీటిని కనిపెట్టుకొని ఉండాలని దిగేరా? మీకుటుంబములో యేడు మూడు పురుషాంతరాలనుంచీ లేని యీ ఊబిలోనికి మీరెందుకు దిగబడిపోయినారు? ఇప్పుడు పైకి పోలేరు, దానిలో ఉండలేరు!

ఔనుగాని అల్లా బెల్లానవాడుట! వాళ్లమ్మ వంటపండీ నీళ్లుమోసీ గణించిన డబ్బుపెట్టి చదువుకొని యేదో నిఖరంరాబడిగల ఉద్యోగములోనికి పోకుండా వాడుకూడా యీవృత్తిలోనికి దిగిపోయేడుట! వాడికేం చెడుకాలం పట్టిందండీ? అల్లా నీనలో పెద్దమేడకట్టిన ప్లీడరు తనకొడుకుని దాల్లో పెట్టకుండా పోష్టాఫీసులో పడేసేడుటగదూ! నిజంగా అలాంటివాళ్ళ కాళ్ళకి మొక్కాలి! ఒక కుటుంబమును ఉద్ధరించేడన్నమాట! ఇప్పుడు బోధపడక పోయినా క్రమంగా బోధపడకమానదు! మీ అబద్ధపు నరకంలోనికి ఒక జీవి రాకుండా తప్పిపోయినా మంచిదేగదూ! పోనీగాని ఒకటిచెప్పండీ! రోజూ అబద్ధాలాడించే వాళ్ళకు ఏమతము ప్రకారమైనా ముక్తిఉన్నదండీ! ప్లీడరు జపముచేసినా తావళాలువేసుకొన్నా నాకు కాలనేమి జ్ఞాపకం వస్తాడు! ఎరిగెరిగి అబద్ధాలాడించేవాడికి, పట్టుమని పదిరూపాయీలు జిగేలుమని చేతిలో పడేసరికి తన పార్టీఅంత అమాయకుడూ నిర్దోషీ లేడని యింటా బైటాకూడా చాటించేవాడికి, కష్టార్జితమైన కాపువాళ్ళసొమ్ము కల్లలాడించి గడించేవాడికి, జపాలూ, తావళాలూ, గీతలూ, ఏమి మేలుచేయగలవండీ?

ఆతావళాలపులి, ఆవిభూతిబుట్ట, ఆ వేదపండు, అయ్యన్నపంతులు ముసలిథో కాణా అయిపోయినా ఇంకా కచేరీకివెళ్లి అబద్ధాలాడిస్తూ ఉన్నాడుట కదూ! అతడు ఎన్నిజపాలు, ఎన్నియజ్ఞాలు, యాగాలు చేస్తేమాత్రం ఫలమేమిటి? ఇవతల అప్పులా పెరిగిపోతూవున్నవి, అవతల యేళ్లా నిండిపోతూవున్నవి; కుటుంబములో యెవళ్లో ఒకళ్లు పోతూనే ఉన్నారు! అలాగు అవుతున్నా చాలించలేకుండా ఇంకా ఈ అబద్ధపు వాదాలలో తిరిగేవాడికి, తావళాలు త్రిప్పినంతమాత్రంచేత ముక్తి వెళిపోవస్తుందంటే—ముక్తి రానివాడు ఎవడా అని నాకు ఆశ్చర్యం వేస్తూ ఉంటుంది! అలాగైతే మన శాస్త్రాలూ, మన పురాణాలూ అబద్ధాలన్నమాట! ఒక్క అబద్ధం ఆడడానికి జంకి జంకి ప్రాణం పిడికిటిలో పెట్టుకొన్న ధర్మరాజున్నూ, ఒక్కఅబద్ధమైనా ఆడకుండా ప్రాణాలుకూడా తెగించిన హరిశ్చంద్రుడున్నూ వట్టి అభాజనులన్నమాట! పూటకు పుట్టెడు అబద్ధాలాడినా చెడిపోవనిముక్తికివాళ్లెందుకు అంతశ్రమపడి అబద్ధం ఆడకుండా బాధలుపడ్డారో! ఎన్నిఅయినా అనండిగాని సత్యాన్ని చంపేవాళ్ళకీ ప్రాణాన్ని చంపేవాళ్ళకీ సద్గతులు ఉన్నాయంటే నేను నమ్మలేనుసుమండీ!

"ప్రాణాన్ని చంపనివాళ్లెవరు? నీవు రోజూ కూరతరిగి ప్రాణాన్ని చంపుతున్నావు కాదూ? సత్యాన్ని చంపేదేమిటి? సత్యమే దేముడు!"

ఇది బాగుంది! వెర్రికుదిరింది, రోకలితలకు చుట్టమన్నట్లున్నది! నేను కూరతరుగుతున్నాను, మీరు రేపు గొర్రెను కోసుకొనితినండి, యెల్లుండి మనుష్యులను నరికి తినండి! మూడూప్రాణహత్యలే, భేదమేమిటి? నరమాంస భక్షణమూ, పశుమాంస భక్షణమూ, శాకాహారమూ మూడూ ఒక లాంటివే అయితే మరెందుకు? బుద్ధుడు చెప్పిన అహింస, గాంధీ చెప్పిన అహింస, యివన్నీ మనముచేయలేనివే! కాబట్టి యికను మనము బ్రాహ్మర్లమైనా కోళ్ళను మేకలను గొర్రెలను పందులను కోసుకొని తినవచ్చును; ఏమితిన్నా జీవహింస తప్పదు; అంచేత యిదైతేనేం, అదైతేనేం?

ఆహా! ఏమి తత్వజ్ఞానం! ఏమి వేదాంతం! ఈపాశ్చాత్య సంపర్కంవలంచి కుతర్కం లావైపోయి తెలివితేటలే కాకుండా దయాసత్యశౌచములుకూడా నశించిపోతూవున్నవే! ఈ పాశ్చాత్యవ్యామోహం ఎంతపని చేస్తున్నాది? పూర్వము మాంసాహారులుగా ఉండిన్నీ ఒక్కమారు కులమంతాకూడా అహింసావ్రతము అవలంబించి మాంసాహారము మానివేసిన మనపూర్వుల మహిమ గ్రహించుటకు మీకు అర్హతకూడా లేకపోయిందిగదా! ఎంత దుస్థితికి వచ్చినారు! సత్యమే దేముడట! అందుచేత ఏ అబద్ధమైనా సత్యముకాకపోదట! ఇదే నిజమైతే మరి మీ ప్లీడర్లతో మాటాడవశమా? వాళ్లు రోజూ ఆడించే అబద్ధాలన్నీ మీ కారికప్రకారం సత్యాలైపోతూవుంటే మరేం—వాళ్లు యముడిని గిరీశంగాడిలాగు డబరకాయించగలరన్నమాట! అయితే, నాకొకటి చెప్పండి! అన్నీ నిజాలైపోతే—వాడు చెప్పినదీ వీడు చెప్పిందీ నిజమైపోతే మరి ఆమధ్యవాడు ఎలాగు తీర్పుగాసి యేడుస్తాడు? ఏ నిజాన్ని నెకరిస్తాడు?

అందుచేత మీ కుతర్కం అటుంచండిగాని అబద్ధాలవాడికీ హత్యలవాడికీ అధోగతేకాని ఊర్ధ్వగతి లేదని నా నమ్మకము! మన పురాణాలలోగాని శాస్త్రాలలోగాని వేదాలలోగాని ఇట్టి అబద్ధపుప్లీడరీ వృత్తి వున్నట్లు వ్రాసేరండీ? 'సత్యంవద, ధర్మంచర' అని చెప్పినవాళ్లు ఇట్టి వృత్తిపెట్టి ఉండరు. ఇది తురకవాళ్లో ఇంగ్లీషువాళ్లో మనకు దయచేసిన ప్రసాదమైవుంటుంది. చాలామట్టుకు మన దేశం వాళ్లు జీవహింసచేసి మాంసము తినడానికి జంకేరు కారని ఈయెత్తు యెత్తినట్లు కనపడుతుంది. ఋషిపుత్రులమని గదా వాళ్లు ప్రగల్భాలు పలుకుతారు. వాళ్ల చేత జీవహింసకన్నా ఘోరమైన పాపము

చేయిద్దాము అని ప్లానువేసి తురకవాళ్లో ఇంగ్లీషు వాళ్లో మన దేశంలో ఈ ప్లీడరీ వృత్తి పెట్టినట్లు కనిపిస్తుంది. దానితో వేమలు గారి కొడుకూ, సోమయాజులుగారి కొడుకూ, దీక్షితులుగారి కొడుకూ, అవధాన్లుగారి కొడుకూ అందరూ ఈ వృత్తిలో జొరబడ్డారు! ఇక నియోగపు పంతులుగారి కొడుకా? వారికి చిరకాలంనుంచీ అనాదిగా ఏదో రూపంగా అన్యాయపువృత్తి అలవాటైపోయింది. వారికి బాధలేదు. నీటిలో చేపలా బడ్డట్లు వారు చేరేరు! మాలవాడు వీధిలోఉంటే ఆ వీధివదలి మరొక వీధిలోనుండి వెళ్లే నంబూద్రి బ్రాహ్మణ్లు కూడా దూరేరు. అయ్యర్లు, కన్నడులు, బంగాళీలు, పంజాబీల్లు, ఓఢ్రులు, తురకలు అందరూ వచ్చిపడ్డారు! ఈ వృత్తిలోనికి తగనివాళ్లు లేరు. అన్యాయాలకీ, అబద్ధాలకీ ఒకరిని మించిపోయేరు ఒకరు! ఇలాగుంటె మన మునుల ప్రజ్ఞలు మనలో లేవంటే ఆశ్చర్యమేమిటి? నిజాన్ని ఆశ్రయించుకొని ఉండే శక్తులు ఎలాగుంటాయి అబద్ధపుకొంపలలో?

ఈ వృత్తిని పాశ్చాత్యదేశంలో తీసివేసేరట గదూ! అలాగు యీ దేశంలోకూడా తీసివేయకూడదూ? మనుష్యులయొక్క దేహాలు ఆత్మలు రెండూకూడా బాగుపడతాయి!

నిర్లిప్తతగా ఉంటే బాధలేదంటారా? ఓ! మీ నిర్లిప్త చెప్పేదేమిటి? వారం రోజుల క్రిందట మీ కచేరీసావిట్లో యేమిటో గడబిడ అని ద్వారందగ్గిర నేను నిలబడిఉంటే, కోర్టులో సరిగా సాక్ష్యం చెప్పలేదనీ, ఇంటిదగ్గిర చెప్పిన ముక్కలు చెప్పడం మానివేసేడనీ, ఎవడినో పట్టేసి మీరు కొట్టినంత పని చేస్తూఉండడం చూడలేదనుకున్నారా? అయిపోయినదేదో అయిపోయిందని ఊరుకోక యింటివద్దకూడా అంతఘర్షణచేసే మీలాంటివారికి నిర్లిప్తత ఎలాగుంటుంది? కేసుపోతే శవంపోయినట్లు దివాలా మొగంవేసే మీకు నిర్లిప్తతా, కర్మఫలత్యాగమూ, ఉంటాయంటే యెవరు నమ్ముతారు!

పోనీయండి! మీ తమ్ముడైనా అదృష్టవంతుడైనాడు! మా అన్న ఉన్నాడు. వాడేదో జుర్రేసుకుంటున్నాడు; నేనూ దానిలోదూరి రెండుచేతులా జుర్రేసుకుందామని దీనిలోదూరి పాడైపోకుండా, తన బ్రతుకు తాను బ్రతికేడానికి తగిన జీతము, అబద్ధమూ అన్యాయమూ లేని వృత్తి సంపాదించుకున్నాడు! మా తోటికోడలుమెల్ల నిజంగా సిరి మెల్లగానే పరిణమించింది!

అదీగాక మీ తమ్ముడు ఎక్కడో మేష్టరుపని చేస్తూఉంటే అతడిదగ్గిరకి మీ అమ్మా అప్పా వెళుతూఉంటారు. కొన్నాళ్లైనా యిచ్చట పోరు లేకుండా కొంపలో నెమ్మదిగా ఉంటుంది!

“మా తమ్ముడికి మేష్టరుపని కావడం నీ అదృష్టరేఖ బయటపడ్డట్టుంది”.

ఆ! ముమ్మాటికీ అలాగే అనుకోండి! ఈ యింట్లో మీ దుర్ముఖాలు కనపడకుండా ఒకరోజైనా ఉంటుందా అని వాచిపోతూ ఉన్నాను. చెడ్డదానినే అనుకోండి, దుష్టురాలినే అనుకోండి! ఏమైనా అనుకోండి గాని కొన్నాళ్లు కాకపోతే కొన్నాళ్లైనా వాళ్లు అక్కడికి వెళ్లి తమ్ముడిదగ్గిర ఉండకమానరు! అప్పుడు యీ యింట్లో కొంతసేపోయి, ఊపిరి తీసుకోవడానికి కొంత తీరుబాటు, మొగుడితో కొంత స్వేచ్ఛ, కొంత స్వారాజ్యము ఉంటుందని నాఆశ! అప్పుడుఇది నిజంగా మనిషిజన్మము!—అని కనబడితే కనబడవచ్చును.

అప్పుడే మీకు పొడలుపట్టుకుంది కాబోలు! ఎవరూ సాయముండరు; వేగం క్లబ్బునుండి వెళ్లిపోరావాలసి! ఆహా! అది ఎలాగూతప్పదు! సరిగ్గా నేను వంటకు మడికట్టుకొనేవేళకు తమరు యింట్లో ఉండాలి! లేకపోతే నేను పొయ్యిమీద యెసరైనా పెట్టననుకోండి! మీకు మొండితనముంటే నాకుమాత్రం లేకపోలేదు! ఈసారి అమ్మ వెనకా అప్ప వెనకా దాంగునేటందుకు వీలులేక లెండి! చేసిన తప్పుకు ప్రతీకారము వెంటవెంటనే అందిపోకమానదు!

ఏం! మీ గుండెలో రాయిపడ్డట్టుంది కదూ! చెత్తనోవల్సుకూ చేటుక్లబ్బుకూ సెలవివ్వాలని చింత కలుగుతున్నది కాబోలు! ఏమిచేస్తారు! ఊరుకోండి! విచారిస్తే యేమిలాభం! ఓడలుమీద బళ్లూవస్తాయి, బళ్లమీద ఓడలూవస్తాయి! పగలు రాత్రి అవుతుంది. రాత్రి పగలౌతుంది! ఓర్మి ప్రధానం!